

พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
พุทธศักราช ๒๕๕๕
(ฉบับ Update)

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔)
อาทิตยทิพอาภา พล.อ.พิชยนทรโยธิน ปรีดี พนมยงค์
ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เงินตรา” หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศไทย

“เงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศอื่นใดนอกจากประเทศไทย

และหมายความรวมถึงค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

“ค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ” หมายความว่า เงินฝากคงเหลือในธนาคาร ตัวแลกเปลี่ยน เช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน โทเลขสั่งโอนเงิน หนังสือสั่งโอนเงิน หรือธนาคัติ บรรดาที่จะพึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ

“ทองคำ” หมายความว่า เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่งหรือก้อน

“หลักทรัพย์” หมายความว่า หุ้น พันธบัตร หุ้นกู้ และใบรับเงินฝาก

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงควบคุมกำกับหรือห้ามการปฏิบัติการทั้งปวงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินหรือการอื่นซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าในรูปใด และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงในข้อต่อไปนี้ด้วย

(๑) การซื้อ การขาย การให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศหรือทองคำ

(๒) การส่งเงินตรา ธนาคารถ ธนาคัติ หลักทรัพย์ เงินตราต่างประเทศ หรือทองคำออกไปนอกประเทศ

(๓) การโอนหลักทรัพย์จากประเทศไทยไปที่อื่น

(๔) การออกตัวแลกเปลี่ยนหรือตั๋วสัญญาใช้เงิน การทำให้ตัวแลกเปลี่ยน หรือตั๋วสัญญาใช้เงินเปลี่ยนมือ การโอนหลักทรัพย์ หรือการรับสภาพหนี้ อันเป็นการก่อให้เกิดหรือโอนไปซึ่งสิทธิที่จะได้รับชำระเงินในประเทศไทยเป็นการตอบแทน

(ก) การรับชำระเงินหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกประเทศไทย

(ข) การได้สิทธิที่จะได้รับชำระเงิน หรือการได้สิทธิที่จะได้รับมาซึ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกประเทศไทยรวมถึงตลอดถึงการชำระเงินเป็นการตอบแทนการดังกล่าวนี้ด้วย

- (๕) การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงิน โดยเฉพาะการนี้ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้กระทำโดยประกาศได้
- (๖) การอนุญาตให้ธนาคารหรือบุคคลอื่นใดทำการแลกเปลี่ยนเงิน
- (๗) สั่งให้ขายของขาออกเป็นเงินตราต่างประเทศ หรือชำระเงินค่าของขาเข้าเป็นเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้จะระบุชื่อเงินตราต่างประเทศนั้นด้วยก็ได้
- (๘) สั่งให้ขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากของขาออกหรือซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าของขาเข้า ให้แก่หรือจากบุคคลที่รัฐมนตรีกำหนดและกำหนดระยะเวลา วิธีการ และเงื่อนไขแห่งการขายและซื้อดังกล่าวนั้น
- (๙) กัก กำกัดหรือห้ามการส่งออกซึ่งของ เมื่อมิได้ขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากของนั้น หรือการนำเข้าซึ่งของ เมื่อมิได้ซื้อเงินตราต่างประเทศ เพื่อชำระค่าของนั้นตามระยะเวลา วิธีการ หรือเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้
- (๑๐) กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการรับหรือการใช้จ่ายเงินที่ส่งมาจากเมืองต่างประเทศ
- (๑๑) กำหนดให้ผู้ส่งของออกหรือผู้นำของเข้าแจ้งรายการเกี่ยวกับเงินที่ได้รับหรือได้ชำระเป็นค่าของที่ส่งออกหรือที่นำเข้า พร้อมทั้งแจ้งรายการแห่งของนั้น

มาตรา ๔ ทวิ ในการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศหรือเล็ดเตอร์ออฟเครดิต และการโอนเงินระหว่างประเทศ ธนาคารหรือบุคคลอื่นใดที่ได้รับอนุญาตให้ทำการแลกเปลี่ยนเงิน ต้องทำการนั้นให้ถูกต้องตามประกาศหรือคำสั่งของรัฐมนตรี

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้มีทองคำ เครดิต หรือเงินตราต่างประเทศ สิทธิที่จะได้รับเครดิตหรือเงินตราต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ต่างประเทศให้ขายให้แก่เจ้าพนักงานหรือบุคคลอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนด และให้รับเงินตราตามอัตราแลกเปลี่ยนที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้ผู้ที่ได้รับคำสั่งของรัฐมนตรีซึ่งได้สั่งตามความในวรรคก่อนปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๖ การซื้อขายทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๕ ไม่ต้องเสียอากรแสตมป์

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวแก่การเรียกให้แสดงสมุด บัญชี และเอกสารอันควรแก่เรื่อง

มาตรา ๗ ทวิ เมื่อรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้แทนแล้ว ให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งพนักงานของธนาคารเป็นเจ้าพนักงานตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ประกาศหรือคำสั่งที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๘ ทวิ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบส่งหรือนำเงินออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทย ให้ถือว่าเงินตรา เงินตราต่างประเทศ ธนาคารบัตรต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ไม่ว่าของไทยหรือต่างประเทศ เป็นของตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

การส่งหรือนำ หรือพยายามส่งหรือนำ หรือช่วยเหลือหรือเกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการส่งหรือนำเงินตรา เงินตราต่างประเทศ ธนาคารบัตรต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ไม่ว่าของไทยหรือต่างประเทศออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทย โดยฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีใด ๆ ให้ถือว่าเป็นการส่งหรือนำของต้องจำกัดออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทย อันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรด้วย และให้นำบทกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและอำนาจพนักงานศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ว่าด้วยการตรวจของและป้องกันลักลอบหนีศุลกากร การตรวจค้น

การยึดและริบของหรือการจับกุมผู้กระทำความผิด การแสดงเท็จและการฟ้องร้อง มาใช้บังคับแก่การกระทำดังกล่าว รวมทั้งบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ พุทธศักราช ๒๔๘๖

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติโอนมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ พุทธศักราช ๒๔๘๖ พุทธศักราช ๒๔๘๖

มาตรา ๓ ให้โอนมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ พุทธศักราช ๒๔๘๖

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และกฎหมายว่าด้วยศุลกากรยังไม่ชัดเจนและมีปัญหาในทางปฏิบัติเนื่องจากเมื่อมีการลักลอบส่งหรือนำเงินตราไทยออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทยโดยผิดกฎหมาย ทางราชการไม่สามารถริบเงินตราไทยจากบุคคลที่ได้ทำการลักลอบนั้นได้ เพราะได้มีคำพิพากษาฎีกาหลายฉบับพิพากษาว่าธนบัตรไทยของกลางจึงมิใช่ “ของ” อันอาจนำไปจำหน่ายเป็นสินค้าอย่างธรรมดาทั่ว ๆ ไปได้ ดังนั้น ธนบัตรไทยของกลางจึงมิใช่ “ของ” ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และไม่สามารถริบได้ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรฉะนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงสมควรกำหนดให้เงินตราไทยเป็น “ของ” ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และนอกจากนั้น เพื่อความชัดเจนและขจัดปัญหาต่อไปในอนาคต สมควรกำหนดให้เงินตราต่างประเทศ ธนาคารบัตรต่างประเทศ และหลักทรัพย์ทั้งของไทยและต่างประเทศเป็น “ของ” ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยศุลกากรด้วย และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้